

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovega, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Črenšovcih. Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više odvsa reči pol D. Med tekstom cm² 1.50 D., v Poslanom 2.50 D. Takso za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popusta.

Rokopis se ne vračaja.

Meteličnost.

Pred šestnajstimi letmi je bila ta nesreča po naši vesnicaj, nego te niti od daleč ne tak grozovita kak letos. Zdajšnja meteličnost je prava kuga za živino. Skoro v vsakoj vesi je že zaperjena. Ne samo mlajša i slabejša živina je zbetežala, nego težka že tudi podlega. Do 60 procentov živine stoji betežne i 25 procentov je že poginolo. Tej grozni broji so v Dolnjem Prekmurju ešče grozovitejši. Posledice bodo žalostne! Kvar se nede dao popraviti niti več let ne, či premislimo, da vsaka betežna krava, či je breja, zmeče. Vnogi siromaki so že z žalostljiv zapri štale, ar so njim zadnji rep odpelali iz njih. Znamo za siromake, ki so na posodo vzeli peneze, da so si kupili kravico, štera njim je tudi vkrej prišla. Bojimo se, da ljudstvu niti telko ne ostane živine, da bi si mogli na sprotoletje zemlo obdelati.

Ka se je napravilo proti?

Naši srezki živinozdravniki so na deli. Hodijo po vesnicaj, kde najbolje divja beteg, včijo ljudstvo, kak naj beteg spoznavle i vrači. G. srezki živinozdravnik v M. Soboti je priskrbo vrastvo nekelko falej kak je indri. Nadale gg. živinozdravniki preiskavlejo betežno živino.

Na prošnjo srezkoga poglavarstva je veliko županstvo poslalo ešče ednoga živinozdravnika na pomoč, šteri ma s sebov tudi šker za spoznavanje obetežanosti. Zvedeli smo pa, da velki župan nema zadosta penez na razpolago, da bi mogeo poslani g. živinozdravnik z vsov močjov delati proti širjenji betega. Prej samo par dni ostane tu i de mogoci od 25 okuženih občin preiskati samo k vekšemi tri. To je resan žalostno!

G. poslanec Klekl so iz betežne posteale posredovali i prosili ministrstvo hitro pomoč, posebno pa so naglasili, naj se da ljudstvu brezplačno vrastvo!

Našiva poslanca gg. Šiftar i Vesenjaj sta prosila pri kmetijskom ministrstvu za pomoč. G. minister Kulovec je zapovedao, da se da itaki 16 jezero Din. na pomoč, to je vse peneze, šteri so bili na razpolago za te name. Zednim pa je naročo, naj podrejene oblasti pošlejo v okužene kraje več živinozdravnikov.

Ka je ešče potrebno?

1. Vsa dozdej podeljena podpora za zdravljenje naj se obrne v nakupilo vrastva. Zaman je, či se beteg spozna, pa ga nega s

kem vračiti. Vnogi siromak si nema za koj kupiti vrastvo, zato naj bo vrastvo zobstom.

2. Telko živinozdravnikov naj pošlejo v okužene kraje, da zmorejo vse delo. Vsakomi živinozdravniki naj se določi nekaj občin, kde de vrači i preiskavao. Zdravljenje naj bo brezplačno. Gg. živinozdravnikom naj se dajo na razpolago vse priprave, štere so potrebne za preiskavo, ar je neogibno potrebno, da vso živino preiščejo i zdravijo že prle kak se že znamenja betega pokažejo očivesno, kda je žmetno ali celo ne mogoče ozdraviti.

3. Oblasti naj bodo v bodoče bole pazlive. Občinskoj oblasti naj se ostro zapove, da morajo vsaki takši beteg, naj že pri ljudej ali živini, javiti glavarstvu, štero naj itaki včini vse, da se razširjenje betega stavi. Škratinka je lani pokazala, da je hitra pomoč trikratna pomoč.

4. Gospodarje, šteri so opazili kakše znamenje, da njim je živinče zbetežalo, naj se v časi zglasijo pri srezkom živinozdravniku, kde dobijo navodila za zdravljenje. Naj si vsaki zapomli, da se meteličnost da ozdraviti z „Distolom“, či je ne že preveč betežna. Zato le hitro vračiti s pravim vrastvom, ne pa poslušati kakše mazače.

5. Občinski županje naj vkup spišejo imena vsej, šterim je živina v meteličnosti vkrej prišla i kelko živine je komi zginolo. Te sezname naj pošlejo g. poslanci Klekli, da bodo prosili ponesrečenim podporo i olejšanje pri plačivanji dače.

Za popravlanje cest.

Vsi čutimo, da so ceste i mostovje v našoj krajini v jako slabom stališi. Nihče se je ne dozdej, zvün g. poslanca Klekla, potruđo v Belgradi, da bi se kaj včiniło od državne strani za zbogšanje naši cest. Dokležovski most i cesto na oba kraja Mure so delali ešče v tisti srečni časaj, kda smo meli nekelko autonomijo na Slovenskom. V novejšem časi so g. poslanec, čiravno so betežni, poslali prošnjo na ministrstvo za zgradbe, da se zbogšajo naše ceste. V toj prošnji stoji med drugim tudi sledeče:

Vas, g. minister, bo zanimao stališ naši cest, ar to spada v področje Vaše oblasti. Od toga se je že dosta pisalo i govorilo pa so že bile v skupščini podane razločne interpelacije. Nemrem praviti, da se na zdržavanji cest ne bi delalo, nego sredstva za to so premala. Premisliti je

potrebno, da je naša zemla mehka, da so ceste šörke i skoro brez vsakoga fundamenta. Ar je Prekmurje jako gосто naseljeno, zato je mreža cest jako gosto razpredena. Glavna hiba pa je, da menka kamen za posipavanje, zato de trbelo ravno za navažanje kamna nekaj več pomoči.

Naše ceste se delijo v državne, komitatske (varmegyövske) vicinalne i občinske. Vicinalne i občinske ceste popravljajo občine same, državne i komitatske pa so v državnoj upravi, to se pravi, državne ceste, štere so so okoli 90 km. duge, zdržavle država iz državni potrošov, komitatske pa iz autonomni cestni doklad (vármegyei utiadó.)

To je točka, štero moram Vam raztolmačiti, ar je to odprta rana, štera boli. Po magyarskom zakoni, šteri ešče zdaj tu vala so cestne potroše nametavale komitatske skupščine (vármegyei bizottság) na predlog ravnojčega odbora. Ar pa so te skupščine z njihovomi odbori vred bile v Szombathelyi i Zalaegerszegi, štera so na Magyarskom, zato nega več tistoga, ki je nametavao cestne potroše, i za toga volo je odpadno tudi tisti, ki plačuje. Zato predlagam, da se vse komitatske ceste v Prekmurju podržavijo, to je prevzemejo v državno upravo.

Zato govorijo ešče drugi zroki. Skupščini v Szombathelyi i Zalaegerszegi sta meli bogate fonde za delanje i popravlanje komitatski cest. Tej rezerv, od šteri očivesno govori cestni zakon, nega več.

Za zdržavanje komitatski cest bi se morale, ar nega več imenivani fondov, cestne doklade jako zvišati i to bi napravilo, da zavolo prevelkoga davčnoga bremena občine ne bi mogle popravlati svoj i občinski cest, šteri je zavolo gostosti ljudstva dosta i so v slabom stališi. Za povzdigo gospodarstva pa je zbogšanje občinski cest ravno tak potrebno kak zbogšanje državni cest. To popravlanje pa je izključeno, či bi se cestni potroši namesto odpravili, ešče celo zvišali.

Najvažnejše pa je to, da vodijo vse komitatske ceste v Prekmurji do državne meje, ar so dokončeki velki cest, štere vodijo iz Prekmurja v Monoster, Kermedin, Szombathely i Zalaegerszeg itd. Te ceste so teda velke važnosti za obrambo države. Mostovje na nji so zvekšega leseni. Le vekši državni krediti (penezna pomoč) bi zmogli te ceste zbogšati i je napraviti pripravne za pohod i obrambo.

Zavolo povedani zrokov teda predlagam, da se komitatske

ceste v Prekmurji s pogledom na nje nizko dužino okoli 120 km. prevzemejo v državno upravo. S tem bi se nekelko razbremenilo siromaško ljudstvo, štero more že zdaj na osebo plačivati 2 i pol dinara cestni doklad, pri 100 procentaj pa celo 5 Din. Dokeč se ta zadeva ne reši, pa prosim za edno podporo konči do 250 jezero dinarov, da se popravijo najslabejše ceste, med šterimi je najslabejša iz Genterovec v Törnišče. Törnišče ma skoro 2000 precivalcov, pa nema niti edne javne ceste i leži takrekoč v blati.

Na slednje mi je čast opomenoti g. ministra tudi na žalostno istino, da iz ostale Slovenije nega niedne cestne zveze, štera bi bila državna, ali konči okrajna. Okoli državnoga mosta v Veržej je le 2 km. državne ceste, štera nema niti proti Križevcom, niti proti Bratoncom dobre zveze, ar so na obema koncoma slabe obč. poti. Kelko mi je znano sta cesti Križevci—Veržej i Dokležovje—Bratonci že trasirani i se mora plan nahajati, ali pri ministrstvu, ali pri gradbenoj direkciji v Ljubljani. Ta zadeva je ravno tak nujna kak prva. Podpisani zna, da se nede moglo vse naednok dosegnoti, vendar pa bo začetek skrblivejšega dela būdio zavūpanje našega ljudstva.

Pri toj priliki tudi prosim, da bi se že zdaj mislilo na sledkaršnje delanje mosta prek Mure pri Petanci, ar je velki deo Prekmurja navezani na kraje okoli Gornje Radgone, šterim je železnična postaja v Radenci neprimerno bliže od one v M. Soboti. Potom naj bi se mislilo tudi na delanje mosta pri Bistrici, da dobi dolnji konec Prekmurja zvezo z Ljutomerom.

Z odličnim spoštovanjem vdani

JOŽEF KLEKL.

NEDELA.

pred postom prva ali septuagizima. Evangelij je spisao sv. Mataj v 20. poglavji od 1. do 16. vrste. „Nebesko kraljestvo je podobno hišnomi gospodarji, ki je šo zajtra zaran najemat delavce za svoje gorice.“

Bog, šteroga kaže gospodar v denešnjem evangeliji, ma trojne gorice.

Nebesa so obdelane gorice, gde nega dneva, ar sija vekivečno sunce. Zato v te gorice Gospod ne najemle delavce. Tam samo plačo dobijo, ki so v njegovi gorica verno i stanovitno delali.

V Pekeo ne potrebūje delavcov, ar so v tej gorica roz-

ge, za vekivečno odtrgane od trsa, šteri je Kristus, kak sam pravi: »Jaz sam trs, vi ste mladike. Što ostane v meni i jaz v njem, te rodi obilno sada...« (Jan. 15, 5.) Tudi tu je vekivečnost, nepretrgana noč, kde pogüblenim neprestano bje na düšnovest: vsikdar, nikdar; vsikdar boš trpo, nikdar se ne rešiš.

Tretje gorice, štere je Kristus meo v priliki denešnjega evangelija v misli, pa je svet. Delavci so v tej goricaj prvič dühovniki, nadale pa tudi vsaki človek, šteri šče dobro i se ogible hüdoga. Na delo v te gorice nas Bog zove na razločne načine i v razločnom časi našega življenja. Nešterne zove v nedužnoj mladosti, da se občuvajo nedužne, druge v cveti njihovoga življenja, da zmote i grehe popravijo s pokorov, tretje pa mogoče na smrtnoj posteli s dobro popravljenov spovedjov. Za nas pa je glavno, da posluhnemo pozvanje Gospodara goric, ar se on s svojimi pozvanji ne vsiljavle, nego je moramo mi prostovolno sprijeti.

Invalidi.

Občni zbor vojni invalidov v M. Soboti. Na svečnico, dne 2. t. m. so meli vojni invalidi v M. Soboti svoj redni občni zbor. Prišlo je dosta članov iz vse Goričke i celo z najdalešnji krajov so bili navzoči. Velka Flisarova dvorana je bila nabito puna i s tem so invalidi pokazali, da majo zavüpanje v svoje društvo, šteroga cil je, braniti invalidske pravice.

Ob deseti je otvorio občni zbor predsednik g. Bokalič i je z ovimi odborniki podao poročilo celoletnega dela odbora, štero so navzoči z zadovoljstvom vzeli na znanje. G. predsednik je obžalüvao, da je večina

invalidov, šteri spadajo pod varaždinski vojni okrug, ešče ne prepelana na novi invalidski zakon. Krivo je nekoliko sodišče, ar nema zadosta delavcov za to, največ pa je zakrivila zagrebačko-varaždinska špeciialna komisija, ar je leta 1923. ne nadpregledala invalidov i tudi spisov ne rešila, tak da mora to delo zdaj izvršavati sodnija. Invalidi, ki spadajo pod mariborski vojni okrug v tom pogledi prednjačijo i so zvekšega že vsi prevedeni. Na prošnjo odbora, je višje deželno sodišče v Ljubljani dodelilo sodnika, šteri prepela vse invalide do konca marca toga leta. (Samoizvoljeni voditelje ljudstva, gospodje politiki v Dolnji Lendavi, ki nas ščejo po vsoj sili pohrvatiti, pa pravijo, da je prej tam bogša uprava (ravnanje). »Oča, odpusti njim, ar nevejo ka delajo!« Ur.)

Občni zbor je tudi izrazo zaupnico oblastnomi odbori v Ljubljani, da je namesto 25 jezer Din brezinterešne poside za invalide, ki so agrarni interesenti, dovalo celo 50 jezero i je s tem poleg drugoga dela za nas dokazao, kak jako razmeva potrebine naši invalidov i njim zavüpa. Predvsem pa se je odbor zahvalio organizaciji i našim poslancom za intervencijo i protest proti § 86 invalidskega zakona, po šterom bi zgubili penzijo vsi invalidi ki so dobili pri agrarnoj reformi zemlo.

Gda so stari odbor že znovič zvolili, je govorio g. odposlanik iz Ljubljane, tovariš, Moser, ki je kritizerao krivice, štere se ešče godijo invalidom i orisao boje organizaiije za dosego invalidski pravic, posebno pa zdajšnji boj za zvišanja davčnoga merila na 30 Din.

Dao je tudi navodila, kak naj si krivično reducirani invalidi iščejo svoje pravice. Vsaki pa mora biti naročeni na list »Vojni invalid«, v šte-

rom najde najtočnejša navodila i tolmačenje v vsej invalidski zadevaj.

Nato je g. predsednik zaključio občni zbor s pozvanjem, da se vsi, tudi ešče neorganizirani bojni aldovi, tesno oklenejo društvo in njemi s tem omogočijo, da se bo to, ka predpišuje invalidski zakon natenko spelavalo, invalidom pa bo mogoče pribojüvati ešče bogše pravice.

GLASI.

Slovenska Krajina.

— Molitveniki »Hodi k Oltarskomi svestvi« se dobijo kupiti na tajništvi Slov. ljudske stranke v Murskoj Soboti. Istotam se dobijo krasni »Misijonski koledari«, brezi šteri ne bi smela biti niedna hiša.

— Krog. Krožančarje i prebivalci občin, štere spadajo k njihovomi volišči so, v celom sobočkom okraji najbolje zavedeni pristaše naše stranke. Od tam smo dobili sledeči dopis:

Čteli smo v 6. šte. Novin, da je na demokratskom shodi v Velkoj Polani meo govor namesto dr. Pivka nekši Hajdinjak. Zanimivo je, kak demokratje vse vküp poberejo, ka kder najdejo. Na našem volišči so meli svojega kandidatnoga namestnika, Kregar Franca iz Bakovec, šteri je bio zednim tudi predstavnik 3. (Puceljnov) škrinjice. Ljudje, ki so to opazili (Krožančarje so zvejani. Ur.) so se skimplavali i smejali, rekši, kak je to mogoče, da je isti človek pri ednoj stranki kandidatni namestnik, pri drugoj pa predstavnik škrinjice. Eden zaveden naš pristaš jim je povedao, kakša stranka, takši ljudje, najpre takši, ki niti toga nevejo, da dvema nasprotnima strankama eden človek nemre služiti. Krožančarje ešče zdaj vgonjavlemo, v štero škrinjico je

g. poldemokrat-polradičevac püsto svojo kruglico i v stero je pokazao — figo.

— Dr. Šandor Rituper, zdravnik, 15. februarja začne svojo ordinacijo v Križevcih.

— Kraja. Pri Kramar Franc trgovci z drobnarijo in čevljarskom mojstri v Črenšovcih, so dne 5. II, vnoči neznanzi tovae vdrli v trgovino. Notri so prišli na okno delavnice. Odnegli so več kož ledra, okoli 16 parov cipelov, salami, žganice okoli 5 litrov, cigaretline edno kaštulo zeta i edno kaštulo vardar in vse drobne peneze, ki so bili v trgovini.

— Ne v Ameriko! Vse sili v Ameriko. Se zna, ka zavolo zaslužka. To je prav, liki telko reskerati za pot pa te ešče človek ne ve, kak de njemi šlo. Dosta bole pametno je, kupiti si par srečk od loterije za Martinišče, pa človek zna zadeti več kak bi v Ameriki edno leto zaslužio. Naj se nikomi ne mili tistih par dinarčkov. Istina, ka je malo penez, liki ravno zato pa trbe iskati srečo.

— Šolski nadzornik. »Ne klerikalec niti Prekmurec nesmi biti šolski nadzornik v Prekmurji« tak pravi demokratarija v M. Soboti. Na shodi demokratske stranke pa smo čüli sledeče: »Ne magjaroni, ne Kranjci, ampak ljudje bodimo!« Naš človek tomi pravi — skažljivost. Radovedni smo, kak se g. Godina kaj strinjajo s takšov šolskov politikov v Prekmurji, štero naj bi diktirali njihovi »dobri prijatelje« i »prijatelje« prekmurskoga ljudstva. Ali je ne žalostno, da domačin kandidira v stranki, šteroj je »Prekmurec« dober samo pri volitvaj.

Zdaj nega nadzornika, pa ide šolstvo redno naprej ravnotak, kak kda je bio nadzornik. Takšega nadzornika, kak ga demokratarija šče, namaro i ga tudi ne trbe.

Romanje v Rim.

Tri vretine.

Pri priliki, kda smo hodili v katakombe, smo ešče iskali Opatijo trej vretin (Fre Fontane) štera je nekše 3 kilometre na jug. Tu so tri cerkvi edna poleg ove. Poleg stoječi kloster je postavljeni naskori po tistom, kda se je začelo v sv. Materi cerkvi redovniško življenje. Sledkar so bili ti cistercijanci; izročilo celo pravi, da se je v tom samostani müdio tudi sv. Bernard. Zdaj so v samostani nastanjeni francoski trapistje.

Celo opatijo obdavlje lepi evkaliptov ložič. Nekda je bila okolica močvarna i je tu divjala vsako leto malarija. Kda so pa prišli trapistje, so okolico lepo izsüšili i obdelali, okoli samostana pa nasadili evkalipte, šteri so se zdaj razrasli v mogočne velikane. Od tistimao je okolica ozdravljena od malarije.

Edna cerkev se zove Sv. Marija na nebeskoj lestvici. Tu je prej nekda stala tista kapelica, v šteroj je sv. Bernard med sv. mešov vido skrivnostno lestvico, po šteroj so angelje rešüvali düše iz vic.

Na konci lepoga drevoreda pa stoji cerkev sv. Pavla pri trej vretinaj. Na tom mestu pravi zaneslivo izročilo, so obglavili sv. apoštoia Pavla. Odsekana glava se je trikrat kotnola, i na vsakom mestu je privrela

vretina iz zemle. V cerkvi samoj je pri ednom oltari odprtnina v šteroj izvira mrzla i dobra pitna voda. Z malov posodicov si jo lahko zagrabiš i piješ.

Pred cerkvov nas je sprijao eden od patrov, šteri je gladko govorio nemški. Raztolmačo nam je zgodovino i znamenitosti toga kraja. Tu sva se z gospodom poslancom tudi dala vpisati v bratovščino sv. Pavla za spreobrnjenje grešnikov, štera ma jako lepi namen.

Poleg klostra je mala trgovina, kde se dobijo lepa čisla, spominki na sv. Pavla, evkaliptove kaplice za želodec i trapistovska čokolada. Kaplice so strahovito bridke; či jih par na jezik püstiš, vidiš zvezde, šteri niti na nebi nega.

Sv. Marija vekša.

Blüzi železnice na precu velkom prostori stoji ta lepa cerkev. Globoki vtis napravi na človeka lepi tören. Pri rimski cerkvaj je törem nekaj redkoga.

V znotraščini je srednja ladja izredno lepa. Odzgora je vse pozlačeno s pravim zlatom, štero so najoprvm pripelali iz novoga sveta, Amerike. Lepe zo tudi podobe med oknami stranski ladij. Delane so v 5. stoletji po Kristusi iz sami mali kamenčekov, zato so obdržale dozda svojo lepoto.

Na pravo roko smo zagledali krasno kapelo, z lepim krstnim kamnom i lepov podobov Marijinoga oznanenja.

Na levo je grob pape Pija V. z krasnimi kamenimi podobami, štere kažejo imenitnejše dogodke iz papovoga življenja. Med temi je zanimiva bitka pri Lepanti. Blüzi Lepanto varaša se je 1571. zgrabila krščanska vojska na morji s Törki, štero so ravno papa združili, i je sijajno pobila. Krščanska vojska je mela samo 12 ladij i 8 jezero vojakov. Törki pa 200 ladij i nezmerno močno vojsko. Krščanskim vojskam je zapovedavao nevstrašeni Don Yuan Austurijanski. Zmago je pomagao izvojüvati ves krščanski svet, šteri je v velkoj bojazni pred divjimi Törki goreče molo za zmago krščanskoga orožja. Törki, štere so meli do tistimao za nepremaglive, so bili vničeni, 160 ladij se njim je vtopilo i samo peti tao se je rešo.

Znameniti je tudi velki oltar. Pod njim čuvajo ostanke svete zibeli, v šteroj je prej mali Jezušček počivao. Tu so tudi zemelski ostantki sv. evangelista Mataja.

V levoji ladji je kapelica, kde je čüdodelna podoba Marije, štero je prej naslikao sv. Lukač evangelist. Okoli i okoli je nezmerno bogati kamenov i drugi kinčov, štere so darüvali, ki so bili v svoji prošajaj za Marijino pomoč posluhnjeni. Za Ma-

rijinim kepom pa je podoba, štera kaže, kak papa Liberius rišejo v sneg prvi plan za to cerkev. Zgodba cerkvi je sledeča:

Bogat Rimljan Jovan i žena sta ne mela iz svojega zakona nikaj dece. Bila sta bogativa, Opravljala sta pobožnost do Marije, naj njima izprosi razsvetlenje, kak bi najlepše porabila svoje imanje njoj v čast. Zesna se njima prikaže Marija pa tudi papi Liberiji i pove vsakšemi posebi, da kde spadne na drugi den sneg, tam njoj na čast naj zozidajo cerkev. Resan na drugi den zajtra opazijo na breščeki Eskvlini sneg. Ves Rim je šo gledat čüdo, da je 5. julija, kda je vročina v Italiji naravnoč neznosna, spadno sneg. Jovan i žena razodene-ta svojo prikazen. štera je na drugi den bila potrđjena s čüdov, papi Liberiji i ga prosita za dovoljenje, da cerkev zozidata. Papa so dovolili i skopali mesto za fundamentalni kamen, šteroga so blagoslovili. Tüodnet izvira ime cerkvi, štero radi imenüjejo, Marija Snežna. Ime »Marija vekša« pa je dobila zato, ar je med vsemi šestdesetimi Marijinimi cerkvami v Rimu najvekša.

S tem smo dokončali ogledavanje cerkvi. Ar je glavni namen najne poti bilo romanje, sva si najprvo poglednola znamenite cerkvi i sveta mesta, druge zuamenitosti pa sva samo mimoidoč poglednola.

(Dale pride).

— **Sobota i njeni plesi.** Ples je meo v našem »velkom« varši preci častilcov, I letos se skrbivo dela, da bo zadosta toga skakanja.

Prvo plesno zabavo je melo gasilno društvo, štera pa je bila jako slabo obiskana, čiravno ka je bila vstopnina mala i so gasilci pravili, da ide v dobre, človekoljubne namene. Mi samo telko povemo, da bi dobro bilo znati, kelko se na vsej gasilski veselici penez zapravi i kelko kvara napravi ogen. Brščas je škoda, štero veselice delajo narodi dosta vekša kak škoda napravljena po ognji. Ves zapiti penez ide z našega kraja vinogradnikom v žepe mi pa zavolo siromaštva ječimo. Ostanimo pri veselici! Celo novi član, edini „prišlek“, sodnik dr. Farkaš je ne pritegno nikoga. Mi pa znamo pozitivno, da je občinstvo ravno iz protesta proti sprijetji toga gospoda v društvo izostalo od prireditvi.

Drugi večer zabave je bio zaključni venček plesne šole. Vodo je celo stvar nekši plesni, vučiteo z Ptujja. Pa smola je smola. Tisti gg., ki s svoje čase s silov nastopali proti domačini, šteri je v svojoj pozablivosti popevao magjarsko pesem i to ne na javnoj prireditvi, pravimo tisti gospodje so odobravali nastop plesnoga vučitelja, šteri je popevao nemško pesem pred skoro izključno slovenskim občinstvom. Oh, jaj i to nemško popevanje so poslušali celo naši »herc-narodnjaki« ala g. Vagaja, g. Ščuka etc. G. Csiszar je bio nevaren, ar je popevao magjarski, drugoga pa se odobravle, či popevle nemški. Ednaka mera za vse!

Pripomnimo samo ešče to, da se v gostilnaj ne drži dovoljena policijska vora. Lehko se popiva po miloj voli. Što je odgovoren?

Pa prej mammo v Soboti več „kandidatov“ za velkoga župana. Vüpanje jo sladko pravi pregovor, mi pa pravimo svoje.

— **Odranci.** Naš dični demokratski kandidat je vsikdar glaso na svojoj kortešiji, da je prej pol vesi za njim. O, mi to že verjemo, ešče celo več, či ide vö z vesi, na priliko proti Beltincom, te je cela ves za njegovim hrbtom. Samo kruglice, te neso za njim.

— **Uradni šimel** ali pa kaj drugo? G. gerent bratonske občine je javo nešterne, šteri so odišli z občine, na okrajno glavarstvo, da so ne v občini odjavili svojega odhoda. To je napravilo prec pisarije, tistim osebam pa nepotrební poslov. Pitamo samo, kak se naj pri zdajšnjem gerenti odjavimo, či smo že 1921. leta odišli, zdajšnji g. gerent pa opravla svojo službo komaj tri leta? Vestnost je na mestu, šimel pa škodi, zato ga ne trbe jahati. — Prizadeti.

— **Nesreča pri góranji.** V Moščanci so se deca cestara Boharagórala s tem, da je vekši s sekirov sekao ločke, štere njemi je mlajši na pen nalekao. Ednok pa je malček malo predaleč podržao rokico i starejši brat njemi jo je v zgíbeli skoro presekao. Dečarec trpi velke bolečine. Vüpanje je, ar so hitro iskali zdravniško pomoč v bolnici, da njemi prilično zdravljenje naši bolniški zdravnikov reši roko, da jo nede trbela odrezati.

— **Grozna podivjanost.** V Fokovci sta bila 2 zakonskiva s hčerjov i zetom. Stara je pritis-kavala na moža, naj da verstvo

prek mladima. Tisti nesrečen večer se njemi je popretila rekši: „Či prek ne daš, te bujem.“ Stari je pravo, da ne da. I resan njemi je stara v noči v spanjej prerezala šinjek. Stari je bio k mestu mrtev. Šteli so zatajiti. Telo vmorjenoga so skrili na drvo-tani med skalje, da ga na drugo noć odnesejo k nekšemi cigli, njemi denejo v travnjačo nekaj ciglov, da bi zgledalo, kak da bi cigeo šteo krasti pa so ga pri kraji zadrobišali i bujli. Ne je pomagalo vsvkup nikaj. Sosidje, kama je vsaki den hodo po tobak za čikanje, so se čudivali, da ga tisti den nega. Stvar je prišla na vüho orožnikom, šteri so zadevo izsledili. Dokazi, da je doma bio vmorjeni, so bili očivesni. Na steni se je poznala krv, kak je okoli šprickala. V peči so našli ešče ostanke krvavi prtov, štere so šteli zažgati. Po dugšem vadlivanji, pa so ovadili, da je v gnoji zakopani škaš s krvjov i s posteale okrvavljena slama. Dokazi so bili očivesni, zato so orožniki doma-če vse zaprli. Zverinska žena je ovadila, da je hči nedužna, sama pa je nikaj ne obžalüvala svojo dejanje i si pri vsem tom popevala. Strahovito, kama pripela človeka poželenje po imanji!

— **Prostovoljci.** G. general Maister je dosegno na podlagi zakona za dobrovoljce pri ministrstvi, da posebna komisija preišče iüdi dobrovoljce, ki so se javili na našoj severnoj meji, da njim bodo priznane pravice dobrovoljcov. Vse naše dobrovoljce opominamo, naj ne spreglednejo naš, na to se nanašajoči spis v prišestnoj številki.

Država.

— **Smrt na gostüvanji.** Na Štateri v vesi Podgorci so meli gostüvanščeki zajtrk, da bi te šli po sheho. Pri stoli je edno žensko z rōdbine vdaro boži žlak. Zadvečara pa je že mrla.

— **Trije vukovje** so so zastupili (zagiftali) pri ednoj srni. Najvekši neprijateo srn je vuk, zato ga lovci ne trpijo. Pri Kočevji je eden lovec dobo vuka ravno, kda je zgrableno srno začeo trgati. Vuk je odbežao, lovec pa je v mrtvo srno nadevo strup (gift). Tri vuke so našli že mrtve, ki so se vsi z srnov zastupili.

— **Nogo zgubo na lovini.** Blüzi Osieka je eden 30 let star lovec dobo rano na nogi. Rana je postanjüvala tak nevarna, da so njemi morali celo nogo odrezati.

— **Najvekša zima** minoči tjeđen je bila v Belgradi, najtoplej pa v Dubrovniku pri Adrijanskom morji.

— **Besen pes** je hodo te dneve po Maribori. Beteg je bio tak močen, da je grizo vse, ka je pred sebov najšo. Posrečilo se je, da so ga strelili.

Svet.

— **Čüdna ženitev.** Edna 25 let stara ženska toži svojega moža zato, ar si ga je morala posili vzeti. Zgodilo se je tak: Njeni mož jo je pozvao na obed. Pri obedu njoj brezi vsake prošnje pove, da si ga mora vzeti. Njegov prijateo je v njo opro nabiti revolver. Sirota je šla na občinski urad

i tam povedala, da šče v zakon stopiti. Bojala se je, ar je možov prijateo ves čas držao nabito revolvo na njenom hrbti. Čüdni Amerikanci!

— **Strahovita naglošča.** Znamenje dnešnjega časa je, da vsaki šče najhitrej bežati i voziti. Na Angležkom so napravili automobil, šteri na vöro prevozt 284 kilometrov. Motor na automobilu ma 450 konjski moči.

— **Pet let** je minolo ta dneve, da so bili zdajšnji papa zvoljeni za poglavara sv. Materecerkvi.

Domača politika.

Radikali, ki nosijo vso odgovornost za politiko naše države, ar so tak moćni, da se brez njih nemre vladati v državi, so sprevideali, da vlada s Pribičevićovci, Radičovci vodi državu v gospodarskom pogledi v propast, zato so morali iskati zvezo s strankov, štera ma čiste roke, štera šče i vrejüvati narodno gospodarstvo na poštení način. Takšo stranko so našli radikalje v našoj stranki. Sam voditeo radikalov i zdajšnji ministerski predsednik Uzonovič je ednomi pravo od ministrov naše stranke sledeće:

„Mogoče ste opazili, da predstavlja sodelovanje SLS. (v vladi) posebnost, štera kaže, da da de se posvečüvalo socialnim i gospodarskim pitanjom već pazljivosti. Ar so zastopniki SLS. pri pögovoraj pa tüdi ovači vsikdar jako naglašali to pitanje. V tom pogledi mislim za velko pridobitev, da je prevzeo ministrstvo za kmetijstvo dr. Kulovec, štero bo vodo z volov i razumevanjem. Socijalno politiko je dobo za to ministrtvo mogoče najbolje zmožen dr. Gosar. Od ministra za javna dala, inženera i vseučiliškoga profesora Dušana Serneca lahko povem, da ga poznám že od prle, kda sam ešče sam bio minister za javna dela, s kak velikim razmevanjom se je zanimao za vsa pitanja toga ministrtva.

Lehko povem, da se je značkar po konferenci po prisegi sklenolo, da, kak hitro bo proračun v finančnom odbori gotov i bo finančni minister kelko-telko razbremenjeni, odbor ministrov že pripravljeni materijal za ozdravitev gospodarskoga nazadovanja itaki vzeme v pregled i delo.“

Svetovna politika.

Dogodki na Kitajskom. Nedavno smo pisali, kak so se Kitajci prav resno oprli proti Angležom. Angleži so mislili da upor zadüšijo, či pošlejo ta nekaj divizij svojega vojaštva. Angleška viada pa je s tem dosegla ravno nasprotno, kak je štela. Kitajci so postanoli ešče bole odloćni i bole edini v svoji zahtevaj kak dozda. Nikaj novoga nede, či mo ešče čüli s Kitajske prav zanimive dogodke.

Bratske zveze med Češkoslovaškov i našov državov. 14. toga meseca pride v Prago iz 20 kotrig „obstojeće odposlanstvo naše skupščine, štero si bo z ednako brojećim odposlanstvom češkoslovaške poslanske skupščine, razgovarjalo od vsej gospodarski pa najbiž tüdi politični pitanj, ka naj bi slüžilo kem tesnejšoj zvezi med obema državama. Jugoslovansko odposlanstvo postoji iz 10 poslancov vladni strank i 10 od nasprotni strank. Naša stranka ma v odposlanstvu 2 kotrigi.

Vinogradniki pozor!

Veš jezer vceplenoga trsja (burgunder, muškat, silvaner i velki rizling) k oda-ji. Što šče meti dobre gorice, naj küpi le pri JOŽ. BRATUŠA, trsničari, Ljutomer 51.

Pohišstvo za spalnico

Novo i samo nekelko rableno je k odaji pri vdovici CSISZÁR LUDVIKA v Murskoj Soboti.

Naroćnina ino oglasi se sprejema-jo za „Novine“ pri

I. HAHN

trgovina s papir-jem, s pisarniš-kami in šolskimi potrebbšćinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.

ERDOŠI

BARNABAŠ trgovci z papi-rom igraćami v Murski Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.

Podpirajte i Člite

„N-O-V-I-N-E“!

Gostilničarji!! Tišlarji!! Pozor!!

Odam itaki v dobrom stališi tišlarsko šker s hoblpankom tovarne Weiss-Sohn, Wien, vnogo lepoga pohišstva za gostilničarske potrebćine, lepo pohišstvo za stanovanje. Nadale odam vinske lagve z obdavćenimi i neobdavćenim vinom. Vina so dobra. Vse to odam do 20. febr. t. l.

ŠVEC FRANC, gostilničar
v DOLGIVASI pri DOLNJI LENDAVI.

GOSPODARSTVO.

Kak preženem krte. Ljudje se krta nekoliko bojijo. Pa brez vzroka, krt je škista nedužna stvarca. Ešče hasek nam lahko dela. V zemlji je nebrojno stvarcov, ki se živijo od korenja na rastlinaj; to so škodljivci polodelavca. Škodlive stvarce na listji i v zraki vmorijo različne ftice, pod zemlov pa je krt edini, ki preganja stvarce, ar se z njimi hrani. Se pa tudi dogodi, da dela nekoliko kvara. Na travniki najprej napravi krtovinke, šteri otežkočijo košnjo. V ograteki pa je kvaren zato, ar korenje podjedavle. Ne hrani se s korenjom, nego či njemi šteri na pot pride, kda kopa svojo luknjo, ga nesmileno pregrize. Krta je teda škoda klati. Trbe ga samo hitro tamodnet spraviti, kde dela kvar. Pravijo, da ga najlepje odpravimo, či nekoliko zobovcovoga mladoga veja z listjom vred natrgamo, i navtičemo v tista mesta, kde ma svoje podzemelske poti. Zobovcovo listje najprej nekoliko smrdi i to prežene krta.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 300 Din., žita 205 Din., ovs 160 Din. kukarice 200 Din., ječmena 190 Din., hajdine 300 Din., prosa 250 Din., Živina: Govenska v Ljubljani kg. 8—10 Din., teoci 10— Din., svinje 14—16 Din. Krma: Sena 80—90 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 64 par, Schilling 8 D. 96 p. Čehoslovaška krona 1 D. 68 p., Nemška zlata marka 13 D. 48 p., Francoski frank 2 D. 23 p., Švicarski frank 10 D. 94 Taljanska lira 242 D.

Mali oglasi.

Gor stoječi les

za rušt valon se oda v Gornji Petrovci pri MARIJI SÁRKÁNY gostilna.

Edno malo

in v dobrom stani posestvo do 9 plügov zemle. Či je küpec zmožen več küpiti ešče lejko k coj dobi 4—5 plügov. Pozvedi se v gostilni MAITZ Gornji Cmurek p. Apače.

Proda se

lepo posestvo 12 oralov njive, travniki, gozd, debelo drevje. vse pri hiži, hiža zidana in v dobrem stanju, pridela se 30 do 40 polovnjakov jabolčnice, radi preselitve. Vpraša se pri VALENTIN ŠUMAN v Bačkovi, fara Sv. Benedikt v Slov. goricah.

Oda se

po fal ceni dopro ohranjeni Harmonium na 5 oktav in 5 registrov. Pozvedi se na Upravništvu NOVIN.

Proda se

po fal ceni zidana hiža z črepom pokrita: 3 sobe, 2 kleti kuhinja, pivnica, štale, parma, shramba 4 hlevi (svinjaki). Što šče küpiti se lejko vsaki den zgla-si v TÖRNIŠČI pod hižno št. 91.

Mašin za mlatiti

za motor, eli za konje šteri je popolnoma v dobrom stani, se oda, več se zvej v gostilni PROSEČKOJVASI.

Vajenca (inaša)

sprimem iz dobre držine za kovačko obrt. Sprejem itaki, učni čas po dogovori. Ma priliko, da se navči razločna kovačka dela. — Zglasiti se je pri PUCKO ŠTEVANI, podkovskom i voznom kovači v BOGOJINI št. 75.

Priporočamo sledeče vrastvo:

Hočevarjeva Aromatična železna tinktura. Proti slabokrvnosti i slabo prebavo i slabenje vsake vrste. Vretina moči za odrasčene i deco. Polliterski glaš 20 Din. Porabiti morate 3 glaže zandrügim.

Lecithin kroglice z železom. Za živčno betežne, nervozne i od duševnoga i telovnoga dela zmantrane. Škatla 14 din.

Hočevarov praj za želodec. Proti želodčnomi krči, kislomi riganji. i vometanji. Škatla 20 Din.

Za živino:

Sadnikarov zdravilni praj proti zbetežanji prašičov. Je dobro zdravilo pri betegi na drobci i proti stavlaui i či se spravčasa davle tudi proti rdečoj kügi! Zato naj v leti nihče ne de brez njega! Zavoj 12 D, 10 zavojov 100 D.

Bosulin svečke. Edino hasnovito vrastvo proti zvužganji zadnice pri govedi pa proti jalovosti krav i telic. Škatla z 12 svečikami 30 Din.

Sadnikarov protikataraličen praj za konje. Skušeni proti prehlajenjej i kaše pri konjaj. Škatla 20 Dinarov.

Vsakomi vrastvi je pridejano natančno navodilo! Pazite na moje ime. V zalogi tudi vsa druga vrastva! Na vsa pitanja odgovarjam brezplačno! Zdelavle i razpošila samo

LEKARNA HOČEVAR
Vrhnika 969.

Posestvo

blizu Ljutomera sestojče iz 12 oralov zemlje, hiše, gospodar-skega poslopja, z lepim sadovnjakom (zemlja večino-ma okoli hiže) se ugodno z inventarjem (škerjov) vred prod. Naslov se zve v UPRAVI „NOVIN“.

FAMILIJE,

štere se želejo naseliti kak polodelavci na farmah v Kanadi, naj se zgla-sijo kak najprle za navo-dila pri pod-zastopstvi Ro-
yal mail line v Dol. Lendavi. Royal mail line zas. J. Grča, D. Lendava.

Najvekša motorna ladja na sveti „ALCANTARA“,

štera ma 32 jezer ton depiasmana, društva Royal mail line, odide na svoje prvo potüvanje iz Cherburga v Južno Ameriko dneva 4. marca t. l. s potnikami I., II. i III. razreda. Potniki III. razreda lahko dobijo krasne kabine z dvema i štirami postelami po navadnoj ceni. Ta ladja je ednaka z ladjov „Asturias“, štera je začela svojo prvo vožnjo v februaru minočega leta. Za navodila se obrnite na Zastopstvo ROYAL MAIL LINE v Dol. Lendavi, Glavna ulica 63.

Kreditna zadruga za trgovino in obrt v Murski Soboti r. z. z o. z.

Sprejema VLOGE na hranilne knjižice in tekoči račun in jih obrestuje

po 8% netto

podeluje POSOJILA in KREDITE po 14%

Večje vloge in intabulirani krediti po svobodnem dogovoru. Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče transakcije najkulantneje.

Račun pri Poštni hranilnici podr., Ljubljana št. 14.700. Telefon št. 25.

GARANCIJSKI KAPITAL CCA 2,250.000 DINARJEV.

Važno! Pazite!

Naznanje vsem onim, šteri ščejo v Severno ali Južno Ameriko potüvati kakti v Argentinijo, Uruguay, Brazilijo i v Australijo, naj se oglasijo pri podzastopstvi Francoske linije v D. Lendavi

Poslopje Hotel KRONA,

štera linija je najbogša in naj bol hitro prevaža prek vode, v Severno Ameriko 5 dni za Južno pa 14 dni na vodi.

Vsa pojasnila, informacije dobite brezplačno v mojoj trgovini v Dobrovniku ali pa v D. Lendavi v pisarni, Hotel Krona prek od sodnije vsaki tork, četrtek in soboto.

Pazite na takše agente, šteri okoli hodijo, pa je ne poznate, ne dajte se zapelati od njij, ka bi Vas od penez spravili, zavüpaite samo domačemi človeki. V 8 dnevaj lahko že odpotüjete.

Podzastopnik Francuske linije
Josip Gerenčer.